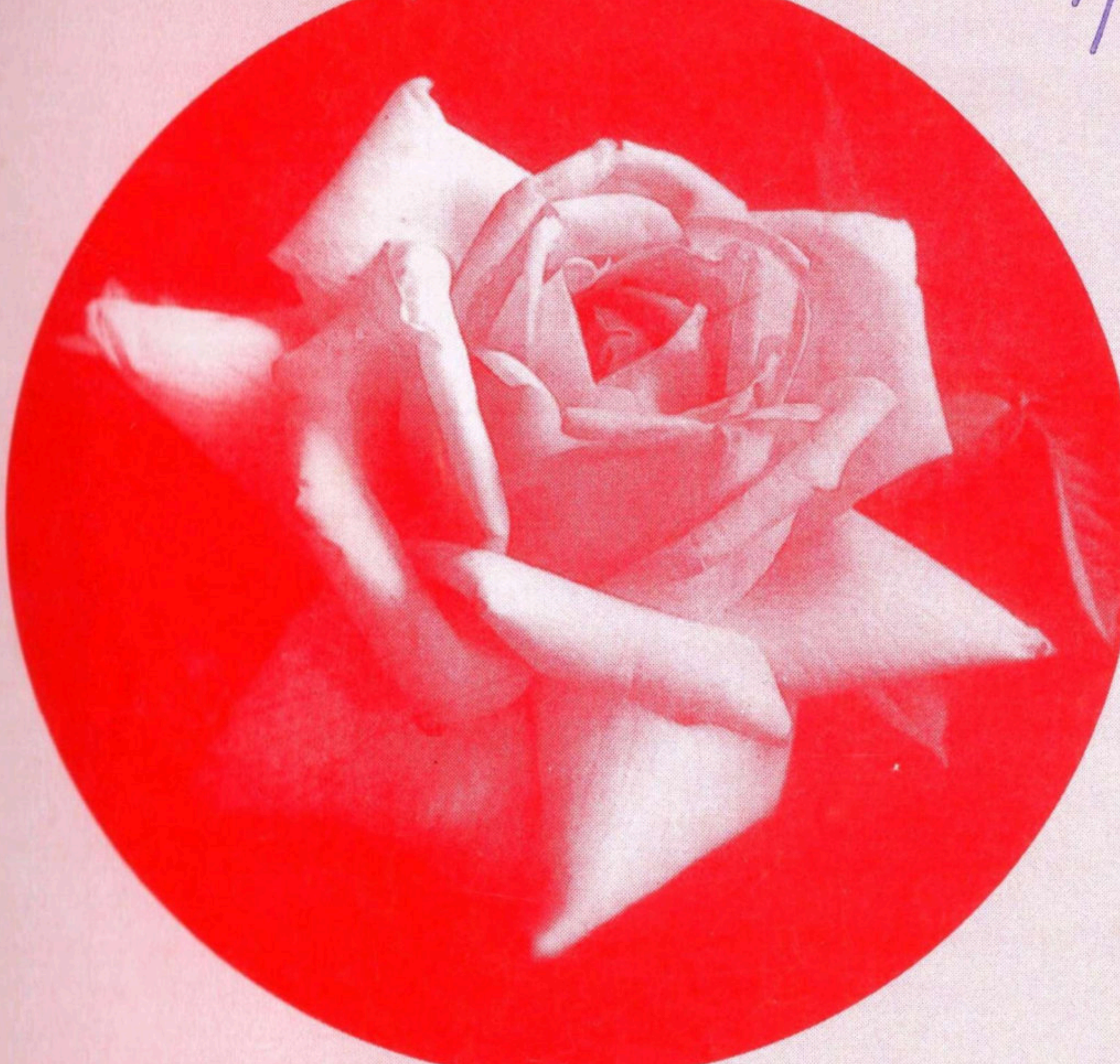
9/10/2003.

ఈ సంచికలో

నిత్యజీవితంలో సరియైన దృక్పథం

శ్రీమాత సంగీతం

దయానందుడు – ఆయన కార్యము

కాలేజీ విద్యార్థులకు శ్రీఅరవిందుల సందేశం

సురేంద్రనాథ్ జోహార్‌తో శ్రీమాత సంభాషణలు

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక అక్టోబరు 2003

విషయసూచిక

9/10/2003

నిత్యజీవితంలో మనమవలంబించవలసిన వైఖరి

శ్రీమాత వాద్యసంగీతం

వందేమాతరం

సాధన

వస్తువులు మన బంధువులు

రాయి రప్ప, కొండ కోనలన్నిట్లోను చైతన్యముంటుంది. కుర్చీ, బల్ల మొ॥ వాటన్నిట్లోను జీవం కళకళలాడుతూ వుంటుంది. అందుకని మనం వాడుకుండే వస్తువు లన్నిటిని ఎంతో శ్రద్ధగా చూడాలి. వాటిని పరామర్శిస్తూండాలి. వాటితో మనం ముచ్చటించవచ్చు. అప్పుడవి కూడ అనుకూలంగా స్పందిస్తాయి. మనతో సహకరిస్తాయి. — *సంపాదకుడు*

నువ్వు చెప్పిన మాట నిజమే. వస్తువులకు నీలాంటి తెలివితేటలు లేకపోవచ్చు. కాని వాటికి కూడ చైతన్యముంటుంది (consciousness). అవి సజీవములు. వాటి చైతన్యము జంతువులకు, మనుష్యులకు వుండేలాంటిది కాకపోవచ్చు — అది నిగూఢము, సత్యము. అందుకనే మనము వస్తువులపట్ల మర్యాదగా వ్యవహరించాలి. వాటిని ఇష్టమొచ్చినట్లు విసిరివేయకూడదు. సున్నితంగా వుపయోగించాలి. నీ భౌతికచైతన్యాన్ని విశాలపరచి సర్వభూతములలోను నివసిస్తున్న ఏకమాత్రసత్తను (సర్వభూతాత్మకే) దర్శించినప్పుడు నీకది తేటతెల్లమవుతుంది.

*

రాయిరప్పాలాంటి జడవస్తువులు అచేతనములు కావు. నువ్వు వాటితో ముచ్చటించవచ్చు. కారు, ఇల్లు, కుర్చీలు, బల్లలు మొ॥ వాటన్నిటికి మనుషులవలెనే ఒక ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిత్వముంటుంది. ప్రతి వస్తువులోను ఒక 'మూర్తి' దాగివుంటుందని మన పూర్వీకులు కనిపెట్టారు.

*

సరుకులను వృథా చేయటం, వస్తువులను ధ్వంసం చేయటము, దుబారా ఖర్చు పనికి రావు. అది తామసిక మూర్ఖత్వము. అటువంటి బుద్ధులుంటే ధనశక్తి నిలవదు — పారిపోతుంది!

*

భౌతికవస్తువులపట్ల చిన్నచూపు పనికిరాదు. మన శరీరము పంచభూతాత్మకమే కదా – భౌతికపదార్థం లేనిదే సృష్టే లేదు!

(*SABCL* Vol. 23, pp. 716-17)

అనువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

సామూహిక కర్మల నిర్వహణ

పదిమంది కలిసి పనిచేస్తున్నప్పుడు ఎవరికి వారు 'నేను గొప్పంటే నేను గొప్ప' అని అనుకుంటే కుదరదు. ఇది నీ స్వంతవ్యవహారం కాదు. దైవకార్యం. ఇతరులు నీతో ఏకీభవించకపోవచ్చు. నువ్వు వాళ్ల దృక్పథాన్ని కూడ చూసి అర్థం చేసుకున్నట్లయితే పని నిర్విఘ్నంగా సాగిపోతుంది.

– సంపాదకుడు

నీ మాటకి ఎవరైనా అడ్డుతగిలినా, ఏమాత్రం హెచ్చుతగ్గైనా నువ్వు భరించలేవు. ఎందుకని? అది నీ స్వభావము, ప్రాణిక ప్రకృతి. The difficulty arises from a certain sensitiveness in the vital nature. అది సామూహిక కార్యమన్న సంగతి మరచిపోయి, వ్యక్తిగతంగా నీకెవరో అడ్డు తగుల్తున్నారని అనుకోకూడదు. ఒక వేళ అవతలి వాళ్లు కూడా అలాగే అనుకున్నారనుకో. అప్పుడేమవుతుంది. పరుషవాక్యాలు, పరస్పర నిందారోపణలు, ఘర్షణ. అందుకని నువ్వు వ్యక్తి ప్రసక్తి లేకుండా ఇతరుల దృక్కోణములతోను, విశాలదృష్టితోను, యోగచైతన్యంతోను చూడాలి. అప్పుడు ఇతరులతో ఘర్షణపడే అవకాశముండదు. ఒక వేళ వున్నా అది వాళ్ల తప్పే కనక దాని పర్యవసానమునకు వాళ్లే బాధ్యులవుతారు, అనుభవిస్తారు. ఇటువంటి సందర్భాలలోనే చేతనలో మార్పు రావలసిన అవసరం కనబడుతుంది. విశ్వాసము, విధేయత, సామర్థ్యము, బుద్ధి, నిష్ఠ ఇంకా పనిలో వుండవలసిన ముఖ్యలక్షణాలు నీలో మెండుగా వున్నాయి. పూర్తి ప్రశాంతత, సమత్వం అంతరంగంలో వుండాలి. అవి నీలో అది వరకే

వున్నా, వాటిని నీ బాహ్యశరీరంలో, నరనరాలలో కూడా పూర్తిగా పొందగలగాలి.

*

వైరానికి దారితీసే లోపాలు ఎప్పుడూ ఇద్దరిలోను వుంటాయి. నీ సంగతే తీసుకుందాం. *ఇతరులను గురించి చాలా నిష్కర్షగా తప్పొప్పుల న్యాయనిర్ణయం చేసే తత్వం, ఇతరుల దోషాలను, లోపాలను, బలహీనతలను చూడటంలోను, పెద్దగా ఎత్తి చూప టంలోను ఉత్సుకత, అంతేకాక వారిలోని ఏమాత్రపు మంచిని చూడలేనితనం కనపడుతుంది.* ఇది ఉండవలసిన దయాదృష్టిని అడ్డగించడమేకాక, కర్కశుడు, నిష్కర్షగా అభిప్రాయాలు వెలి బుచ్చేవాడనే అభిప్రాయాన్ని కలుగజేస్తుంది. అది ఇతరులలో వ్యతిరేకత, తిరుగుబాటును సృష్టిస్తుంది. వారి మనస్సులలో లేక పోయినా, అది వారి అవచేతన ద్వారా పనిచేసి, వారిలో ఇటు వంటి వైషమ్యాన్ని కల్గిస్తుంది. ఇతరులలోని మంచితనాన్ని అద నుగా తీసుకుని, ఎప్పుడూ దాని మీదనే దృష్టి నిలిపి, వారి తప్పులతో, దోషాలతో, లోపాలతో చాకచక్యంగా మెలగడమే మంచిమార్గం. దీనివలన దృఢత్వాన్ని కోల్పోవలసిరావడం, నియ మావళిని త్రోసిరాజనడం జరగనక్కరలేదు. కఠోరంగా వుండవ లసిన చోట కఠోరంగా వుండవలసిందే. కాని కఠోరంగా వుండ టమనేది చాలా అరుదుగా వుండాలే కాని, అదే నీ స్వభావమనే అభిప్రాయం ఇతరులకు కలగకూడదు.

*

పనిలో దక్షత, క్రమశిక్షణ అనేవి ఆవశ్యకమైనవి. పనిలో అవి కావలసినవే. ఏమయినా వాటిని బాహ్యపరిస్థితులతో కొంతవరకే సాధించగలుగుతాం. సాధారణ జీవితంలో అది ఖచ్చితంగా ఉన్న తాధికారి వ్యక్తిత్వం మీద, అతను తన క్రింద పనిచేసేవారి మీద చూపే ప్రభావం, అతని దృఢత్వం, వారితో మెలిగేటప్పుడు చూపే చాకచక్యం, దయాగుణం మీద ఆధారపడి వుంటుంది. *కాని సాధకుడు మాత్రం అంతరంగలోతులలోని శక్తి మీద,*

అతని అంతరంగ చైతన్యం, ఇంకా అతని ద్వారా పనిచేసే శక్తిమీద ఆధారపడి ఉంటాడు.

(*SABCL* Vol. 23, pp. 708-10)

అనువాదం: డా॥ టి. ప్రసన్న కృష్ణ

'నేను వేరు' అనే భ్రమ

మూలపదార్థం అణువణువులుగా చీలిపోయి భౌతికరూపములను దాల్చినది. పంచభూతాదు లావిర్భవించినవి. కాని అంతమాత్రాన తద్రూపములు మూలమును మరచిపోలేదు. ఈ విశ్వము, తదంగములు తమకంటె వేరుకాదని, తమవే ననే భావము వాటిలో ఎక్కడో దాగివున్నది. చెల్లాచెదరైపోయిన వాటి కృత్స్నరూపమును తిరిగిపొందాలి. కాని అదెలా సాధ్యము అనేదే ప్రశ్న. మనిషి అమాయకంగా తన కాయశక్తులతో పొందాలని చూస్తాడు. కాని అది సరి కాదు. భూమినంతా నువ్వు కొనలేవు కదా! ఆత్మజ్ఞానమును పొందినప్పుడు నువ్వు-నేను, నీది-నాది అనే భావము నశించి అంతా ఒకే ఒక మహాస్వరూపమనే స్ఫూర్తి కలుగుతుంది.

— అనువాదకుడు

మన దేహము పాంచభౌతికము, ధాతుబద్ధము. కాని ఈ భౌతికము దోషభూయిష్టము. అందుకని మనము కూడ ఈ దోషములను తప్పించుకొనలేము. అంతరంగంలో నువ్వు గొప్ప సిద్ధులనే పొంది యుండవచ్చును, యథార్థజ్ఞానముతోను, మహాచైతన్యముతో ప్రకాశించవచ్చును. కాని ఏం లాభం? బాహ్యావ్యక్తి మట్టుకు శాపగ్రస్తము. అయితే దేహధారణములోని ఉద్దేశము ఈ ప్రతిబంధకములను అధిగమించి భౌతికపదార్థమును కూడ వుద్దీపింపజేయుటయే (Transformation of matter). మనకు ఈ ఆటంకము ఎదురైనప్పుడు ఆశ్చర్యపడనవసరము లేదు, అయ్యో ఏం దారి అని దుఃఖించనూ కూడదు.

ఈ దుస్థితికి కారణాలు రెండు స్థాయిలలో వుంటాయి. ఒకటి సర్వసాధారణమైనది కాగా, రెండవది వైయక్తికము. భౌతిక పదార్థము (తన ద్వారా బహిరాభివ్యక్తమగుటకు ప్రయత్నించే) సూక్ష్మశక్తులను గ్రహించలేకపోవుట మొదటి కారణము. ఇందుకు కారణములనేకములు. తరచి చూసినట్లయితే దాని అసలు కారణము తెలుస్తుంది. ప్రతియొక్క వ్యక్తి అవిచ్ఛిన్నమైన తన మూల స్వరూపమును విస్మరించి తన చుట్టూ ఓ గిరిగీసుకొని తాను వేరనుకొనుటయే — **all difficulties lie in the illusion of personality.**

అసలీ ప్రపంచ నిర్మాణంలో వేర్పాటుభావమెందుకు వచ్చింది? ఈ సమస్యను భూలోకమునకు, మానవులకు సంబంధించినంతవరకు మనం విచారించెదము. 'నేను వేరు' అనే భావము రెండు దోషములకు దారితీస్తుంది.

ఎప్పుడైతే 'నేను వేరు' అనే భావము కలిగిందో అప్పుడు సమస్తమును సొంతం చేసుకోవాలనే కోరిక మొలకెత్తుతుంది. ఈ భూమ్మీదవున్న సమస్త వస్తువులను సొంతం చేసుకొని నువ్వే వాటికి యజమాని కావాలి. ఈ కారణంవల్లనే మనిషి తన బుద్ధిబలాన్నంతా వుపయోగించి, సకల వస్తువులను కూడ పెట్టుకొని తను పెరగాలని ప్రయత్నిస్తాడు.

ఈ భావము వెనుకనున్న ఉద్దేశం మంచిదే — తన చేతనను విస్తరించి సమస్తభూతములను తన చేతనలో ఆకట్టుకొనుట. అంతేకాని ఈ భూమ్మీద వస్తుజాలమునంతను బాహ్యముగా తన సొంతము చేసుకొనుటయని కాదు.

ఈ కారణమే మరో వైపరీత్యానికి దారితీస్తుంది. అది విశాలత్వములేని సంకుచితస్వభావము (an excessively conservative spirit, a fixity of the whole nature) నీ బుద్ధి నీ చుట్టూ ప్రదక్షిణము చేస్తూ వుంటుంది. నీ నైతికబుద్ధి, భౌతికప్రకృతి కూడ అదే విధమైన సంకుచితత్వమునే భజించును. మనిషికి ఒక సంగతి తెలియకపోవటంవలనే అలా చేస్తాడు. విశ్వమంతా నిరంతరాభివృద్ధి చెందుతూ ప్రవర్థమానమై ముందుకు సాగిపోతూ వుంటుంది. తను

చతికిలపడి కూర్చున్నా బయట ప్రపంచమంతా పరివర్తనమై పోతూ వుంటుంది. *ఈ లోకమెల్లప్పటికి శిథిలంగా ఒకే చోట కూర్చొని వుండదు. పురోగమనము ఈ సృష్టి ధర్మము. నువ్వు నీ చుట్టూ గిరి గీసుకొని కూర్చున్నతంమాత్రాన నీకోస మీ ప్రపంచ మాగిపోదు!*

మనిషి తను వేరు అనే భావముతో చేతులు కట్టుకొని కూర్చోటం మానేసి విశాల విశ్వప్రవాహంలో ప్రవేశించినప్పుడు తను కూడ శరవేగంతో ముందుకు సాగిపోతాడు. ఉన్నత సోపానములను అధిష్ఠిస్తాడు. మనిషి తమోమయ మూర్ఖత్వంతో ఒకే చోట చతికిలపడిపోకుండా యథేచ్ఛగా సమిష్టితో మార్పిడి, ఆదాన ప్రదానం (exchange) చెందుతే బాగుంటుంది.

ఈ విశాలవిశ్వంలో కొంతభాగమును నీ సొంతం చేసుకోవచ్చుననే పిచ్చినమ్మకంవలన నువ్వు నీ బుద్ధిని విశాలపరచుకో లేకపోతున్నావు. నీ శరీరములోని ధాతువులు నీ సొంతమే అనుకుని వాటినే పట్టుకొని వేళ్లాడుతూ వుంటావు. కాని నిజానికి నీలోని పదార్థము అఖండసత్తునుండి వేరుకాదు. యావత్పదార్థము నీదే కాబట్టి నువ్వా నైజాన్ని నిరూపించుకోవాలి. మరి నిన్ను నీవు ఇచ్చుకోకపోతే అదెలా సాధ్యమౌతుంది?

ఒక పెద్దగొలుసులో నువ్వు ఒక రింగు అనుకో. ఆ రింగు పెరగాలంటే మిగతా రింగులను మ్రింగటం వలన జరగదు కదా? నీ చేతనను మిగతా రింగుల కిచ్చినట్లయితే వాటి చేతన కూడ నీ కబ్బుతుంది. *ఇస్తినమ్మ వాయనం పుచ్చుకొంటినమ్మ వాయనం* అన్నమాట. *నీవెంత ఎక్కువగా, ఎంత త్వరగా ఎన్ని భూతాలకు నీ చైతన్యాన్నిస్తే నీకంత చైతన్యం తిరిగివస్తుంది. ఈ విధంగా నీకేమి అట్టేపెట్టుకోకుండా నీ సర్వస్వాన్ని వెచ్చించినట్లయితే సర్వము నీకే దక్కుతుంది.*

దీనిని గురించి మీకు వచ్చే కొన్ని సందేహాలను నేను ముందరే తీర్చేందుకు ప్రయత్నిస్తాను.

ప్రతి ఒక్కరు తాము వేరు అనుకోవటము ఒక భ్రమే కావచ్చును. అంతమాత్రాన అందరూ మూసలో పోసినట్లు ఒకే

రూపంలో వుండనక్కర్లేదు. దేవుడు ఒక్కొక్కరి ద్వారా ఒక్కొక్క రీతిలో అభివ్యక్తమౌతాడు. అది అభివ్యక్తములోని నానాత్వమే గాని, భిన్నత్వము గాదు. Differentiation does not mean division.

Why should there be so many countless links in the chain if each one did not have its own function?

ఈ విషయాన్ని మీకు విపులీకరించేందుకు మీకు మరో ఉపమానాన్ని చెపుతా వినండి. మనిషిలో అనేక జీవకణాలుంటాయి కదా. ప్రతి కణానికి దేని పని దానికుంటుంది. దేనికదే ముఖ్యం. అందుకని ఏ ఒక్క కణము స్వతంత్రించి ఆ కణసముదాయమునుండి విడిపోయి బయటకు వస్తే బ్రతకలేదు కదా!

ఈ విధమైన సామూహిక కార్యశీలతయే మనిషికి కూడ వర్తిస్తుంది. ఏ యోగాభ్యాసము అవసరం లేకుండానే ఈ విషయం సుస్పష్టంగా తెలుస్తుంది. నువ్వెంత impersonal గా నిన్ను అర్పించుకుంటే నువ్వు పోషించవలసిన ప్రత్యేక పాత్ర నీకంత స్పష్టంగా తెలియవస్తుంది.

*

It is a stage of evolution in which the being is ready for self-giving, for he is conscious of himself; but, as a result of the work of individualisation, of intellectualisation he has undergone, he has acquired the habit of considering everything in relation to himself and has carried the illusion of personality to its utmost limit.

Thus it is sometimes very difficult for him not to watch himself acting, feeling and thinking, and this results in a lack of spontaneity which verges on insincerity.

...it is indispensable to keep in mind that true impersonality does not consist only in forgetting ourselves in our acts, but above all in the fact of not being aware that we are forgetting ourselves.

In short, to be truly impersonal, we must stop noticing that we are being impersonal.

(*CWM* Vol. 2, pp. 52-58)

అనువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

శ్రీమాత ప్రార్థన

హే ప్రభూ! జగదీశా! వందనము ప్రభూ! వందనము. కర్మ నిష్కామంగా ఆచరించగల శక్తిని ప్రసాదించు తండ్రీ! రూపాదుల మాయామోహంలో చిక్కుకొనకుండా స్వస్వరూపావిష్కరణకు శక్తిసామర్థ్యము లందించి నన్నాదరింపవే.

ఏకత్వ, సత్యదర్శనములందు, దృఢత్వము నొసంగి, అజ్ఞానాంధకారములనుండి విముక్తి నొసంగుమా.

ఓ! ప్రభూ! రూపాదులను అధిగమించుటకు అనుగ్రహింతువు గాక. ఈ ప్రక్రియ నీ నూతనావిష్కారమునకు సమర్థవంతములైన ఉపకరణములను తయారుచేయుగాక.

మాకు శీఘ్రముగా సిద్ధి ననుగ్రహించి, అందుకు నీ శక్తి యుక్తులు మా కొసంగవే.

నీ అపారకృపతో అగ్రాహ్యములైన నీ శక్తిసంపదలను వెల్లడింపవా!

భావాతీత ధ్యానావస్థలో సర్వరూపాదులు నీ దివ్యాభివ్యక్తి కొరకై ఆత్మనివేదనము గావించుకొనుచున్నవి.

(*CWM* Vol. 1, p. 183)

అనువాదం: శ్రీ శరణ్

prayer dated
June, 26, 1914.

శ్రీమాత సంగీతంపై శ్రీఅరవిందుల వివరణ

యోగులేది చెప్పినా, చేసినా అది ఆధ్యాత్మికశక్తితో తొణికిసలా డుతూ వుంటుంది. వారున్న ప్రదేశమంతా వారి శక్తితో ప్రదీప్తమై వుంటుంది. శ్రీమాత ఆర్గన్‌పై (పియానోలాంటి వాద్యవిశేషము) సంగీతాన్ని వాయించి శిష్యులకు వినిపించేవారు. అయితే అది కేవలం సంగీతమే కాదు. పైనుంచి దివ్యశక్తులను ఆహ్వానించే మాధ్యమము. కొన్ని సంగీత బాణులకు 'Concentration', 'Life in Eternity' అనే ప్రత్యేకమైన పేర్లు కూడ వున్నాయి. ఈ సంగీతంవలన పరమపవిత్రమైన వాతావరణము ఏర్పడుతుంది. కనుక శిష్యులు 'ధ్యానము' నకు సత్సంగాలకు 'మదర్స్ మ్యూజిక్' ను వాడుకుంటారు. — సంపాదకుడు

వారి సంగీతాన్ని ఆస్వాదించాలంటే సంగీతశాస్త్రము తెలియాల్సిన అవసరం లేదు. శ్రీమాత వాయించేది కూడా శాస్త్రజ్ఞానాన్ని ప్రదర్శించడానికి గాదు. కేవలం ఊర్ధ్వస్తరాలనుంచి దివ్యశక్తులను ఆహ్వానించుటకే ఆమె వాయిస్తారు. హృదయ కవాటాలను తెరిచినప్పుడు ఎవరైనా దాన్ని గ్రహించవచ్చు.

*

నీవు చెప్పినదంతా నిజమే. ఆమె వినిపించేది ప్రార్థనా గీతం కావచ్చు, శ్లోకం కావచ్చు.

*

ప్రశ్న: శ్రీమాత ఆర్గన్ వాద్యం వాయించేటప్పుడు ఉన్నతలోకాల్లోని దేవతలు దిగివచ్చి, మనకు సహాయపడతారు అన్న మాట నిజమేనా?

జవాబు: ఆమె ఇచ్ఛాపూర్వకంగా అలా చేయరు.

ప్రశ్న: అంటే ఆమె సంగీతానికి దేవతలే ఆకర్షితులై దిగివస్తారని అనుకోవచ్చా?

జవాబు: అయ్యుండవచ్చు.

ప్రశ్న: శ్రీమాత వాయించేటప్పుడు దేన్నైనా వెలుగులోకి తీసుకు వస్తారా?

జవాబు: అలా తేవడానికి కాకపోతే మరెందుకు వాయిస్తున్నట్లు?

*

శ్రీమాత సంగీతాన్ని సంగీతజ్ఞానంతో అర్థం చేసుకోలేము. తెలుసుకోవాలని పట్టుదలతో ప్రయత్నించినా సాధ్యం కాదు. అంతరంగంలో నిశ్శబ్దంగా వుండి హృదయకవాటాలను తెరిచి విన్నప్పుడు ఆ సంగీతసారం నీకు అనుభవమతుంది.

*

శ్రీమాత సంగీతాన్ని వింటూ 'క' అనే ఆయన అది భారతీయ సంగీతమేనని, ఫలానా రాగమనీ అంటూండేవారు. నిజం చెప్పాలంటే ఆమె వాయించేది ఏ ప్రాంతానికీ చెందదు. ఎప్పుడికప్పుడు తన మదిలో మెరసిన సంగీతాన్ని మాత్రమే వాయిస్తారు. భారతీయసంగీతాన్ని ఆమె నేర్చుకోనేలేదు.

*

శ్రీమాతకు పాశ్చాత్యసంగీతమంటేనే ఇష్టమనీ, భారతీయ సంగీతమంటే ఏమాత్రం అభిమానం లేదనీ నీవనటం విచిత్రంగా వుంది. పైపెచ్చు మనం బాధపడతామని భారతీయ సంగీతమంటే ఇష్టమున్నట్లు నటిస్తారా!!! నీ సంగీతాన్ని మెచ్చుకొని, నిన్ను ప్రోత్సహించిన సంగతి గుర్తుచేసుకో. అంతే కాకుండా నీ సంగీతం ఆధ్యాత్మిక పరిపూర్ణత్వం పొంది రాణించాలని తన శక్తిని కూడ నీకు మద్దతుగా ఇవ్వలేదూ? నీ కవితల విషయంలో అండగా నిలిచింది నేనే అయినా అది వేరు. శ్రీమాతకు మన భాష తెలియకపోవడంవల్ల అనువాదం మాత్రమే చదివి మెచ్చుకున్నారు. కాని నీ సంగీతాన్ని మాత్రం శ్రీమాత ఎంతో పొగిడారు. నేను రాసిన విషయాలన్ని నా అభిప్రాయమే అని నీ వనుకుని వుంటావు. సాధారణంగా మా ఇరువురి ఏకాభిప్రాయాన్ని ఆమె మాటల్లోనే నేను రాస్తుంటాను.

(*SABCL* Vol. 25, pp. 365-67)

తన సంగీతంపై శ్రీమాత వివరణ

1

ప్రశ్న: అమ్మా! ప్రతీ ఆదివారం మీరు ఎంతో చక్కగా ఆర్గన్ వాయిస్తుంటారు. అయితే ఒక్కొక్కసారి అది మరీ బాగుంటుంది.

నిజంగానా!

ప్రశ్న: ప్రతిసారీ వినసొంపుగానే వుంటుంది. కానీ కొన్నిసార్లు ఇంకా బాగుంటుంది.

కొన్నిసార్లు నీకా అనుభూతి కలుగుతుంది – కొన్నిసార్లు కలగదు. కొన్నిసార్లు ఇష్టపడతావు – కొన్నిసార్లు ఇష్టపడవు. ఒకప్పుడు నీకది అర్థమవుతుంది, ఒకప్పుడు కాదు. ఒకప్పుడు ఇంపుగా వాయిస్తాను. ఒకప్పుడు పిచ్చిగా వాయిస్తాను. (నవ్వు తారు)

ఇది అనేక విషయాలమీద ఆధారపడి ఉంటుంది. సంగీతం ద్వారా ఏవి వ్యక్తం కావాలనుకుంటున్నాయో ఆ లోకాల మీద ఎక్కువ ఆధారపడి వుంటుంది. అవి ఒక్కొక్కసారి తేలిగ్గా అందుబాటులో ఉంటాయి. కొన్ని అర్థం కావటం, గ్రహించడం కష్టమవుతుంది. ఏమైనప్పటికీ అది ముఖ్యంగా నీవుండే పరిస్థితి మీదే ఉంటుంది. నీ మూడ్ బాగుండి చక్కగా వున్నప్పుడు నీకు బాగా నచ్చుతుంది. బాగా లేనప్పుడు అర్థం కాదు. ఆ సంగీతం నిన్ను నిద్రపుచ్చిన సమయాలుంటాయి, నీకెంతో నచ్చిన రోజులుంటాయి. ఒక్కొక్కసారి అది నీలో కొత్త వెలుగులు నింపి నట్లుంటుంది. మరికొన్ని రోజుల్లో ఏమీ అర్థం కాకుండా తెలి యకుండా ఉంటుంది. అంతా నీ పరిస్థితి మీదే ఆధారపడి ఉంటుంది.

ప్రశ్న: జననీ, మీరు వాయించాలనుకున్నప్పుడు ఏ స్తరంలో నున్న సంగీతాన్ని వినిపించాలో ముందుగా నిర్ణయించుకుంటారా?

అంటే?

In 1953, the Mother resumed playing her organ, something she had not done since the end of the War. It happened in this way. Six girls decided to sing songs to her every Sunday afternoon when they went up to see her. With a delighted smile she started to accompany them on the organ in Pavitra-da's room. Often she continued playing after they had finished singing; so began what came to be called her Sunday music, which she played at mid-day. The Ashram courtyard would fill up with people and speakers were placed so that they could hear her play. This continued weekly till the end of 1958.

ప్రశ్న: ఆ సంగీతం ఎక్కడనుండి వస్తుంది?

ఉపక్రమించే ముందు ఏ రాగాలు వాయిస్తానో నాకే తెలియదు. ఏ స్తరాలనుంచీ అని అడిగితే సాధారణంగా అది ఎప్పుడూ ఒకే స్తరంనుంచే అని చెపుతాను. అది 'బెర్లియోజ్' (Berlioz) సంగీతం ఉత్పన్నమైన స్తరం నుంచి అని మాత్రం చెప్పగలను. అది నాకు బాగా తెలిసినటువంటి స్తరము. అయితే అక్కడ నుంచి ఎప్పుడు, ఏమి వెలువడుతుందో నేను చెప్పలేను. ఏ విధమైన అనుభూతిని, భావనను, ఏ చైతన్యస్థితిని వ్యక్తం చేయాలో కూడా నేను నిశ్చయించను. ముందుగా మనసులో ఏమి పెట్టుకోకుండా నిరామయస్థితిలో ఆర్గన్ వాయిద్యం దగ్గర కూర్చుంటాను. ఒకటి, రెండు నిమిషాలు ఏకాగ్రచిత్తురాలినై పైనుంచి ఆవేశాన్ని రానిస్తాను. వాయించినదేదో ఒక్కొక్కప్పుడు తర్వాత నాకు తెలుస్తుంది. మధ్యాహ్నమో, సాయంత్రమో రెండో సారి విన్నప్పుడు తెలుస్తుంది. అది నాలోనిది కాదనీ, బాహ్యంగా వచ్చిందనీ, దాని స్వరూపం అప్పుడు పూర్తిగా తెలుస్తుంది.

ప్రశ్న: దివ్యజననీ! మీరు ఏమి వాయించబోయేది ఒక రోజున చెప్పారు గదా!

నిజమే. ఆ రోజున ముందుగానే తెలిసింది. అలా ఒక్కొక్కప్పుడు జరుగుతుంది. ఒక్కొక్కసారి తెలియదు. అలా ముందు తెలిసినప్పుడు నా కనిపిస్తుంది – నా దగ్గర 200 మంది వాద్యగాళ్లుంటే అప్పుడు వచ్చిన సంగీతం వినిపించటానికి బాగుంటుందని. అది పూర్తిగా వినిపించాలంటే, అంటే అది పూర్తిగా వ్యక్తం కావటానికి అంత వాద్యబృందం కావాలి. అదంతా లేదు కాబట్టి, దాన్ని పట్టి వుంచి కొద్ది కొద్దిగా విడుదల చేయవలసి వస్తుంది. అందువల్ల అది క్షీణించిపోతుంది. అధికభాగం వెలువడే అవకాశం కూడా పోతుంది.

ప్రశ్న: శ్రీమాత పృథ్విపై స్థాపింపదలచుకున్న ఉన్నతశక్తుల ప్రతిష్ఠాపనకు అవసరమైన ప్రకంపనాలు ఆమె ఆర్గన్ మీద పలికించే రాగాల ద్వారా ఉత్పన్నమవుతాయన్న విషయం నిజమేనా?

ఉన్నతమైన చైతన్యస్థాయిలో వుండేవారు చేసే పనుల్లోనూ, వారి ఆలోచనల్లోను, క్రియల్లోనూ అన్నిటిలోనూ ఊర్ధ్వ చైతన్య ప్రకంపనలు అభివ్యక్తమవుతూంటాయి. ఇవి భూమిపై ఆ వ్యక్తి ఉన్నంత మాత్రాన అభివ్యక్తమవుతాయి.

ఆశీస్సులు.

*

ప్రశ్న: మీ సంగీతంలో ఒక ప్రత్యేకమైన బాణి తరచుగా పునరుక్తమవుతూంటుంది.. దాని సంకేతార్థమేమిటి?

అది ఒక సమస్యను తొలిగించే పరిష్కార మార్గము. సాధారణంగా ఏదైనా కష్టంగానీ, గందరగోళ పరిస్థితిగానీ ఉత్పన్నమైనప్పుడు నేనా సంగీతం వినిపించడం మీరు గమనించారనుకుంటాను. ఒక్కొక్కసారి సాధనలో ఎదురయ్యే సమస్యలు, తప్పటగుడులు, గంద్రగోళ పరిస్థితులు మొ॥ అధిగమించామనుకున్నా, అవి పోయినట్టె పోయి రెట్టింపు శక్తితో మళ్లీ తిరిగి వస్తూంటాయి. దానికి సమాధానంగానూ, సహాయకరంగానూ ఉండి పురోగతికి తోడ్పడే స్వరాలను నా సంగీతంలో వాయిస్తాను. దానితో చైతన్యపు అడ్డుతెరలు విడిపోయి జ్ఞానప్రాప్తి కలుగుతుంది.

సాధారణంగా భారతీయసంగీతం వినే అలవాటున్న వారే నా సంగీతాన్ని అర్థం చేసుకోగలరేమో! భారతీయ రాగాలను పోలివున్న నా సంగీతంలోని భావాన్ని మిగతావారు అర్థం చేసుకోలేరు. ముఖ్యంగా పాశ్చాత్యులకిది అగమ్యగోచరంగానే వుంటుంది. మొత్తంమీద చూస్తే భారత సంగీతశాస్త్రానికి సంబంధించిన అన్ని సూత్రాలనూ కూడా ఇది విభేదిస్తుంది.

*

ప్రశ్న: ప్లేగ్రౌండ్‌లో ధ్యానసమయంలో మీ సంగీతాన్ని వినేటప్పుడు మేము ఏం చేయాలి?

నీలోని గాఢమైన అనుభూతులను జాగృతం చేయటమే నా సంగీతంలోని ఉద్దేశం. అందువలన ఆంతరంగిక నిశ్శబ్దత పాటించి నిర్లిప్తంగా ఉండి వినాలి. ఈ నిశ్శబ్దస్థితిలో నీలోని ఒక భాగం ఏమాత్రం ప్రతిస్పందించకుండా, పాల్గొనకుండా సాక్షీభూతంగా ఉండి గమనిస్తే, ఆ సంగీతం నీ భావోద్వేగాల మీద ఎటువంటి ప్రభావాన్ని కలుగచేస్తోందో తెలుసుకోగలవు. అది నీలో ఒక నిశ్చలతనూ, ఒక రకమైన సమాధి స్థితినీ కలుగచేస్తే అది ఎంతో మంచిది.

(*CWM* Vol. 6, pp. 383-85; Vol. 12, pp. 240-41)

3

శ్రీమాతతో మోనాసర్కార్ అనే సాధకుడు జరిపిన సంభాషణల సారాంశమే ఇది. 1960 ప్రాంతాల్లో జరిపిన ఈ సంభాషణలు ఫ్రెంచిభాషలో జరిగినవి. అది మోనాగారు ఆ రోజునే గుర్తుంచుకొని రాసి ఉంచారు. తర్వాత కూడ కొన్ని గుర్తుచేసుకొని రాశారు. ఇవి, మరికొన్ని కలిపి 'ది సుప్రీమ్' అనే పుస్తకంలో ఆశ్రమ ప్రచురణ విభాగంవారు ప్రచురించారు.

నా సంగీతం శరీరాన్ని ప్రశాంతపరచడమనేది నిజమే. ఆ సంగీతంలో నుండి ఒక ఆర్ద్రత వెలువడి వినేవాళ్లను పరివేష్టిస్తుంది. బురదనీటిలోని మట్టిని విరిచేసే ఇందుపగింజ మాదిరి కల్లోలంలోని అసామరస్యాన్ని విరిచేసే సామరస్యమే ఈ గానం. అది ప్రతిఘటన లున్నప్పుడు ప్రశాంతపరుస్తుంది. ఆకాంక్షను ప్రక్షాళించి నిర్మలంగా చేస్తుంది. ఇంకా నా సంగీతం జనకస్థానంలోని ఆదిమస్పందనలను వినిపిస్తుంది. అది నిన్ను పూర్తిగా వశీభూతుని చేసి అవ్యక్తభూమికలకు కొనిపోతుంది. నా సంగీతంతో అంతా ప్రశాంతమవుతుంది.

నా సంగీతం ఎక్కడనుంచి వస్తోందో తెలుసుకోవాలంటే సృష్టి ఆవిర్భవించిన మూలస్థానందాకా వెళ్లాల్సిందే! ఆదిలోని నిరపేక్ష నిశ్శబ్దంలో ఆవిర్భవించిన స్పందనవల్ల కలిగిన నాదమే నా సంగీతానికి మూలము. ఆ స్పందనవల్ల కలిగిన ప్రకంపనాలు, కదలికలే సృష్టికీ, విశ్వవికాసానికి ఆలంబనమై సృష్టికర్త తన్ను తాను మళ్ళీ, మళ్ళీ ఆవిష్కరించుకోవడమనే తతంగం జరుగుతోంది. అన్నిటికీ మూలమైన ఈ సుస్థిరనాదాలను వెతికి పట్టుకోవాలనీ, సృష్టిలో దాగివున్న పరమోత్కృష్ట విశ్వసౌందర్యంలో ఉండే సంతోషాన్ని కనిపెట్టాలనీ, సృష్టికర్త ఆవిష్కృత చైతన్యసాగరంలోని ఒక పాయను తన ప్రవాహంగా విశ్వంలోకి వదిలిపెట్టాడు. అది అదృశ్యలోకాలగుండా పయనిస్తూ చివరకు స్వరఝరిగా వెలువడింది. *ఇలా భూమిపైకి జాలువారిన స్వరఝరి సమస్త మానవజాతినీ పరమాత్ముని వైపు మళ్ళించగలదు. సంగీతానికున్న శక్తి అంత గొప్పది. నా సంగీతం పరమ సత్యాన్ని వెలార్చడం ద్వారా ఆత్మానుభూతిని కలుగచేస్తుంది.* ఇంకా నా సంగీతాన్ని ప్రశాంతంగా విన్నప్పుడు నీకు అవ్యక్తమైన దివ్యసౌందర్యాన్ని, సంతోషాన్ని చవిచూపి అలౌకికానందంలో ఓలలాడిస్తుంది.

మానవసహజ అల్పగుణాలనుంచి, అజ్ఞానంతో వచ్చే సంకుచితత్వంనుంచి తప్పించి నా సంగీతం నిన్ను దివ్యకాంతి మెరుపులు, దివ్యానందాల వెల్లువల అనంతత్వంతో సంసర్గం కలిగేటట్లు ఉన్నతి కలిపిస్తుంది. తన స్వరతరంగాలతో నిన్ను పునీతుని చేసి నా సంగీతం నీ అంతరాంతరాల్లోని అనంతత్వపు నిగూఢ లయవిన్యాసాల ఘోషను ఆకాంక్షగా పైకి తెచ్చే ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఇంకా మనలోని ఆత్మపదార్థాల నన్నిటినీ సంయోగపరచి అంటే మనలోని ఉదాత్త, దైవదత్త భాగాలనన్నిటిని ఊర్ధ్వోన్ముఖమొనర్చి సర్వోత్కృష్టమైన దివ్యోద్ధతి దిశగా నడిపిస్తుంది.

నా సంగీతాన్ని సంపూర్ణగా గ్రహించాలంటే సాధ్యమైనంత నిశ్శబ్దంగా, నిశ్చలంగా కూర్చుని వినాలి. మనస్సులో ఏ

విధమైన ఆలోచనలూ లేకుండా నిశ్శబ్దంగా ఉన్నప్పుడు సంగీతంలోని లయవిన్యాసాలన్నీ తమ ఆర్ద్రతను నీలో ముద్రించి శాంతి సౌభాగ్యాలనూ, పవిత్రతలోని ప్రశాంతతనూ నెలకొల్పి సనాతన సత్యదర్శనాలను కలిగించగలవు.

నా సంగీతం ద్వారా నిశ్చయత్వం ఏర్పడి ఆత్మకు శక్తి కలుగుతుంది.

నా సంగీతం దివ్యస్వర సమ్మేళనాల మర్మాన్ని, శాశ్వత సౌందర్యంయొక్క మహాద్భుతత్వాన్ని క్రిందికి తీసుకొస్తుంది. అంతేకాక మనకెవరికీ అంతుబట్టని లయవిన్యాసాలతో లోకాలన్నిటినీ ఐక్యంచేసి అనుసంధానం చేసే భువనమోహనత్వపు ఎనలేని మాయాజాలాన్ని కూడా అందుబాటులోకి తెస్తుంది. నా సంగీతం ఇంద్రియసంస్పర్శ ద్వారా జీవి అంతర్భాగాలలోకి చొచ్చుకొని వెళ్ళి చికాకులను, బాధలను తొలగిస్తుంది.

ఇదే నేను నా శరీరంపై ప్రయోగం చేసుకుంటున్నాను. శాంతిః శాంతిః శాంతిః సంగీతం ఒక రసఝరిగ వచ్చి నిన్ను ఆవహిస్తుంది. ఆ దైవమే నీలో ప్రవేశిస్తున్నాడా అన్న భావన నీకు కలుగుతుంది, అతి ప్రశాంతంగానూ, శుద్ధంగానూ సవ్వడి చేయకుండా జాగ్రత్తగా నీలో ప్రవేశిస్తుంది.

నా సంగీతం ఆకాశంలో భువనాల మధ్యనుండే సామరస్యాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంటే చల్లచల్లగా ఆనందమయమైన మహా ప్రశాంతి దిగివస్తుంది. ఇంకా పెనుగాలులు వీచి తుఫాను మేఘాలను చెల్లాచెదరు చేసినట్లు నా సంగీతం అచేతననూ, అంధకారాన్ని పారద్రోలుతుంది, చూసే కన్నులుంటే అక్కడ జరుగుతున్నదాన్ని నీవు చూడగలవు.

సంగీతం వినేటప్పుడు అంతరంగంలోకి చొచ్చుకొనిపోయి నీ చైత్యపురుషుని దగ్గరకు చేర్చగల నీ చైతన్యభూమికలతో సంసర్గాన్ని పొందాలి. అప్పుడది పూర్తిగా నిన్ను ఆకట్టుకొని తన స్వరసమ్మేళనాశక్తితో నీకు అపరిమితానందపారవశ్యాన్ని కలుగచేస్తుంది. ఆత్మ సంతరించుకున్న అనంతత్వం నా సంగీతంలో వ్యక్తం అవుతుంది. అంటే భాస్వంతమైన అనంతత్వం

తనలోని ఆత్మానందాన్ని వెలువరించే పద్ధతి అది. అత్యంతమైన సొగసు, శక్తి కలిసి సూటిగా ప్రసన్నంగా జాలువారే నా గాన సుధ పరాప్రకృతినే వ్యక్తీకరిస్తున్న వెలుగునూ, పరమప్రశాంత తనూ, సమైక్యసామరస్యాన్ని తీసుకొనివస్తుంది.

ఈ సంగీతం వినడం ఒక అలౌకికానుభవము. అందులో నుంచి వెలువడే స్పందనను గ్రహించాలంటే అంతరంగంలోకి చొచ్చుకొనిపోవాలి. అలా వెళ్ళి వెళ్ళీ విస్తరించుకొని వినాలి. దానికి విశాలత్వాన్ని పొందడం నేర్చుకోవాలి (శ్రీమాత ముంచేతులు తెరిచి చేతులు చాచి చూపిస్తారు). అంటే చెవులతోనూ, హృదయంతోనూ, వినడంకాక నీ నరనరాలూ, శరీరకణాలు మొత్తం విప్పుకొని దాన్ని ఆస్వాదించినప్పుడు, ఆ ప్రకంపనలు నీ శరీరంలో విలీనమైపోతాయి. ఈ విధంగా వినడం నేర్చుకున్నప్పుడు ఆ సంగీతధ్వనులతో మొత్తం మారుమోగినట్లు శరీరంలో ఏమాత్రం బిగువు లేకుండా సడలిపోయి తేలికగా అవుతుంది. ఇక ఏ రకమైన అవరోధాలున్నా పటాపంచలైపోయి శరీరం గాలిలో తేలుతున్నట్లు దూదిపింజ మాదిరి తయారవుతుంది. ఈ వినూత్న అనుభవం సంగీతం ఆవిర్భవిస్తున్న జనక స్థానం దగ్గరకు నిన్ను చేరుస్తుంది. ఇంతవరకూ మాటలతో మీకు అర్థమయేటట్లు చెప్పాను. మాటలకందనిది ఇంకా ఎంతో ఉన్నది. అది తెలుసుకోవాలంటే దాన్ని ప్రత్యక్షంగా దర్శించాల్సిందే. అప్పుడే అది తెలుస్తుంది.

(*The Supreme*, pp. 45-48)

స్వేచ్ఛానువాదం: డా॥ ఎ. వెంకటరామ శాస్త్రి, డా॥ ఎ. ప్రభావతి

Music brought down celestial yearnings, song
Held the merged heart absorbed in rapturous depths,
Linking the human with the cosmic cry;

స్వామి దయానంద్

(శ్రీఅరవిందుల ప్రవచనములు)

నేటి భారత పునర్వికాసమును, భావిప్రజానీకము తలపోయునపుడు, తత్కర్తలుగా వారికి తోచు మహాపురుషులలో ఒక మహానీయుడు ప్రత్యేకముగా ప్రకాశింపగలడు. అతని శ్రేణి విలక్షణమైనది. అతని కార్యధోరణి అనన్యమైనది. ఉత్తుంగ మహాపర్వతము లింతలంతలై తరుగుల్మ లతాపరిశోభితమై, దర్శనీయమైన యొకానొక పర్వతపంక్తిలో పెద్దతడవు నడిచినంతట, ప్రత్యేకముగా వెలువడి పటిష్ఠమై, పార్శ్వముల నిరాచ్ఛాదితమై కేవలము కొండకొన నొక్క చెట్టు (దేవదారు) చదలంటనై సారోదకంబులు కోనలోనికి గ్రుమ్మరించు నిర్ఝరంబుతోటి పరిశుభ్రమైన నిట్రాతి కొండ యొకటి కంటి కగపడినట్లు ఆ మహనీయమూర్తి నా మనస్సునకు గోచరించుచున్నాడు. *ఆయనయే దయానంద స్వామి,* నవజీవనదాత, పునర్నిర్మాత. ఆ తేజస్వి జన్మస్థానము కథియవాడ. ఆ సీమ విలక్షణములు, నిసర్గ గుణములు అతనిలో అంతర్భూతమైనవి, అచటి గిర్నారు కొండల నిండారు దండితనము, అచటి తీరభూములపై నుర్వ్వుగ్రక్కు పశ్చిమాంబుధి ఘోషణ గాంభీర్యము, అచటి జనముల శారీర మన స్స్వాస్థ్యము, శుభలక్షణమై, ఆదిశక్తిసంపన్నమై తీర్చినచో అత్యుత్తమముగా తీరునదైన వారి ప్రకృతి – యివన్నియు కొంత కొంత ఆ మహానుభావు నావేశించి యున్నవి.

ఇతని స్వరూప స్వభావములను నేను నిర్వర్ణించుకొనునపుడు, తత్తుల్యులైన సమకాలిక పురుషులనుండి వీరిని వేఱుపఱచు గొప్పలక్షణములు రెండు మున్ముందు స్ఫురించుచున్నవి. నేటి భారతమునకు కర్తలైన మహాపురుషులు తమ అంతస్సును జాతి మనస్తత్వముతో సమ్మిళితము గావించి యేకీభూతమైనారు. భావికాలమున రూపనామములతో జన్మదాల్చ వలసియున్నదై

యిప్పుడు అర్ధము, అపరిస్ఫుటమునై యున్న జాతితత్త్వములో తాము ఆధ్యాత్మిక సమీకరణ మొందినారు. లోలోపల జాతికి ఒక కదలికను, ఒక పొంగును గలిగించు నిగూఢశక్తిగా వారు విలీనమైనారు. భరతాత్మలో వారు మహనీయులుగా మహోత్కార ణులుగా చిరంజీవులైనారు. వారు మనలోనే యున్నారు. వారు లేనిదే మన మిప్పుడున్నట్లుండు వారము గాము. కాని వారిలో నే యొక్కరింగూర్చి కూడ, 'అతడు నిర్దేశించినది ఇది, అతని తత్త్వ మిందులో రూపుదాల్చినది' అని మనము చెప్పజాలము.

ఈ శ్రేణికి మేలుబంతి మహాదేవ గోవిందరెనడే. అతి విస్తృత బహువ్యాప్తిగల జీవ పరిణామదశలో ఇట్టి వారవసరము. ఆర్థికవేత్త, సంస్కర్త, దేశారాధకుడునైన ఈ మహారాష్ట్రుని మన మింతగా గొనియాడుటకు 'ఇతడు చేసిన ఘనకార్యమేమి' అని పరదేశీయుడెవడైన ప్రశ్న వేసినచో ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట కొంత కష్టమే. వారి శక్తిచే నుద్బోధితులై వారి భావముచే నుజ్జీవితులై నవభారతమును సేవించుచున్న పలువురు సుప్రసిద్ధ నాయకు లను మనము చూపి, 'యిది రెనడే చేసిన మహోపకారము' అన వలసియుండును. మరియు యిట్లడుగవలసి యుండును – 'రెనడే లేకున్నచో మహారాష్ట్రము ఈ రూపున నుండునా? మహారాష్ట్రము వినా భారతదేశము ఎట్లుండి యుండును' అని. రెనడె కన్న పరిస్ఫుటముగా తమ ప్రభావమును కార్యధోరణిలో వెలార్చిన వారింగూర్చి కూడ ప్రధానముగా నాకు ఈ భావనయే రూఢమై యున్నది. వివేకానందుని చూడుడు. ఆత్మశక్తి మూర్తీభవించిన వాడు, మానవమండలిలో సింహమువంటి వాడు. కాని అతని దిగా మనకు మిగిలియున్న కార్యసిద్ధి అతని శక్తిసామర్థ్యములకు చాలినంతది గాదు. ఇప్పటికిని అతని ప్రభావము పనిచేయుచునే యున్నది. ఎట్లో, ఎటనో, మన మెఱుగకయే, విస్తారముగా, విచిత్రముగా, లోలోపల భరతాత్మలో నుబుకు నొక వెల్లిగా నది కదలబాఱుచునేయున్నది. '*ఇదిగో వివేకానందుడు దేశమాత హృదయమందున్నాడు. తత్సంతానము నంతయు నావేశిం చియే యున్నాడు.*' అని మనము అనుకొనగల్గుచున్నాము. ఆ

మహాపురుషులందఱు అట్టివారే. వారు తమ కార్యకలాపమున కన్న కడు నధికులు. వారి ప్రభావము ఆకారరహితమై అతిశయ వ్యాప్తిగలదై యున్నది. కేవలం తత్సంబంధమైన కార్యరూప ములో మాత్రమే నిర్బంధించపడియున్నది గాదు.

దయానందుని మార్గమట్టిది గాదు. అనిర్దిష్టమైన వస్తు తత్త్వములో నిగూఢముగా నతడు లీనమైనవాడు గాడు. తన మూర్తిని తాను కంచుపోతపోసినట్లు జనములందును, సంస్థలం దును స్పష్టముగా ముద్రించుకొన్నాడు. అతని కార్యజాలము సర్వము అతని యాధ్యాత్మికశరీరము కన్న సంతానము. వాటికి రూపనామము లున్నవి. శక్తి, దార్ఢ్యత లున్నవి. జీవోపేతములై నవి. తత్కర్తవలెనే రూపు గొనియున్నవి. తానేపని తీర్చుట కవ తరించినది స్పష్టముగా నెఱిగిన వాడతడు. దానిని తదేకదీక్షతో నిర్వర్తించిన వాడతడు.

దివ్యదృష్టితో నాతడు వలయు వస్తువులను కూర్చుకొని, నిధుల నేర్పరించుకొని, జన్మసిద్ధమైన కర్మకౌశలముతో కృషిచేసి కార్యసిద్ధి బడసిన వాడు. *భగవంతుని కర్మాగారమున కార్యా రంభుడైన ఈ శక్తిమంతుని గూర్చి తలపోసినపు డెల్ల* పోరా టము, పరిశ్రమము, విక్రమము, విజయము – యివియే మనస్సున చిత్రపరంపరగా నిండుకొనును. భగవత్సృష్టిలో నితడొక యోధా గ్రేసరుడు, దివ్యతేజస్సును విస్తరింపజేయు వీరపురుషుడు. మాన వులను, సంస్థలను చక్కదీర్చు మహాశిల్పి, ఆధ్యాత్మిక మార్గ మున నడ్డువచ్చు భౌతికాంతరాయము లన్నిటి నతిక్రమించు మహాజేత – అని ఆ మహనీయుని గూర్చి అనుకొనుచుందుము. ఆధ్యాత్మిక కార్యకౌశల మిట్లు మూర్తీభవించెనని తోచును. పర స్పర విరుద్ధములుగా సామాన్యదృష్టికి దోచునవి ఆధ్యాత్మికత, కర్మకౌశలము యివి రెండును ఏకమగుట యేదో అదే దయా నందుని స్వరూపము.

ఆయన కార్యరూప మట్లుండగా ఈ తత్త్వముతో ఈ లక్ష్య ముతో నతడు పరిశ్రమించుట చేతనే భారతనిర్మాతలలో నాతనికి ప్రత్యేకస్థానము స్థిరపడినది. జాతిగుణమునకు ప్రాక్తనమైన ఆర్య

లక్షణము నొకదానిని మరల చేకూర్చినవాడతడు – అతని విశిష్ట తలో రెండవ యంశ మీ ఆర్యవిలక్షణత. ఇదియే తొలిదానికిని మూలాధారము. మనము నిర్దిష్ట లక్షణములతో స్థిరస్వరూపముతో జీవించువారము కాము. బహుళ భావప్రవాహములో తేలిపోవు చుందుము. ఆ భావ బాహుళ్యము మనలో చేరి మన మనశ్శక లములకు శతధా రూప మిచ్చుచుండును. ఒక విధమైన కార్యా రంభము తత్ఫలితముగా జరుగుచుండును. కాని అంతస్సంతయు మారదు, చేయు కార్యము అంతస్సున కంతకు జెందదు. అంత స్సులో కరుడుగట్టిన దంతయు మరల భావ ప్రవాహములో కొట్టుకొనిపోవుచుండును. మన జీవనప్రకారములు అనిశ్చిత ములు. సందర్భానుసారముగా వ్యాకోచ సంకోచములతో సాగి పోవుచుండును. ఇదిగో నిబ్బరముతో నెదు రీదుచున్నామని యబ్బునపుడును నిజముగా స్థిరబుద్ధులము గాక నిమిత్త ప్రయోజ నపరులమే యగుచున్నాము. దయానందుడు తన్ను జొచ్చిన భావవాహిని నంతయు తాను గ్రహించి, తనలోనే యిముడ్చు కొని, ధర్మముగా తనకు దృష్టమైన రీతిని, దానికి తనలో రూప మేర్పరచి స్వోద్దిష్టమైన ధర్మరూపములందు బహిః ప్రపంచమున వెల్వరింపజేసినాడు. అతని యత్యుద్ధతిగా తోచునదెల్ల తత్స్వ రూప నిర్ణయ సారమేగాని వేఱు గాదు.

ప్రకృతికి హస్తంగతు డగుటగాక ప్రకృతిని హస్తగత మొనర్చుకొని సృష్టికార్యము నిర్వహింపగల యధికారము తన కున్నదని ఋజువుచేసి కొన్నాడు. పురుషకారము కార్యధోరణి చాలినంత లేని మనల నిప్పటికిని అతని యాత్మ ఇట్లుద్బోధించు చునే యున్నది. 'భరతపుత్రా, అపర్యాప్తముగా నుండిపోవుట, అనిశ్చితముగా నెదుగుచుండుట, వీనితో తనివొందకు. నీ వెట్టి వాడవై యుండువలెనని భగవదిచ్ఛయో గ్రహింపుము. భగవత్ప్ర బోధము ననుసరించి నీవేమిగా వృద్ధిపొందవలయునో నిర్ణయిం పుము. నిర్ణయించి, మఱి దానిని నీలో నీవు చెక్కి సాధింపుము. సృష్టిలో చెక్కి సాధింపుము. *అంతర్ముఖుడవేకాక బహిర్ముఖు డవు కమ్ము. కేవలాత్మవే గాదు మానవుడవు నీవు. భగవం*

తుని సేవింపుము. ప్రకృతినే పాలింపుము' – ఈ యుద్బోధ కాతడే లక్ష్యభూతము. అతని కంఠస్సులో దైవము, కన్నులలో దివ్యదర్శనము, చేతులలో మహాశక్తి – తాను దృష్టించిన రీతిని జీవరాశిని చెండి చెక్కి తీర్చగలశక్తి – సమగ్రముగా నుండెను. కొండబండల చెండి మూర్తులను తీర్చినట్లు కొండవంటి యా దండిమానవుడు వస్తురూపకల్పనము గావించినాడు.

దయానందస్వామి జీవితములోని ప్రతి ఘట్టమునకు అతని ఆధ్యాత్మిక కార్యావేశము మిన్నంటియుండును. శక్తిసామర్థ్యము లాతని సర్వకార్యములపై నచ్చుగ్రుద్దినట్లు వెలయుచున్నవి. భారతజాతి పునర్జన్మ కాతడు బీజగ్రహణమెట గావించెనో చూడుడు. భారతజాతి జన్మారంభవేళ వికసిల్లిన పద్మకోశము భారత ధర్మ మూలాధారము వైపు చక్కగా దృష్టి బఱపినాడు. ఇది యేమి దివ్యదృష్టి! ఎంతటి దీ సాహసము! వేదము నతడు చేపట్టినాడు. అజ్ఞాన విలసితమైన వ్యాఖ్యానాదులచే రూపము చెడి, అనుద్బుద్ధుల యపోహలతో ఆదిమవాసుల వాగ్ధోరణిగా *న్యూనమొనరింపబడియున్న వేదమాతృకయొక్క యథార్థస్వరూపమును గ్రహించి, ఈ జాతిని, ఈ దేశమును తీర్చిన మన పూర్వర్షుల శక్తిమహిమల పరమాలయముగా, దివ్యజ్ఞానము, దివ్యారాధనము, దివ్యాచరణము నిరూపించు పరమగ్రంథముగా నాతడు మనకు ప్రకాశమొనరించినాడు.* దయానందులు స్వతంత్రించి వ్రాసిన వేదభాష్యము సరియని అందరు నంగీకరింతురో లేదే నేనెఱుగను. అగాధము, పరమాద్భుతమునైన వేదము యొక్క అర్థరీతులు కొన్ని కొన్ని వేఱుమార్గముల నిరూపించు ప్రయత్నముల కవకాశము కలదనియే నా యభిప్రాయము. కాని అదంత ముఖ్యము గాదు. దయానందుడు వేదమును స్వీకరించుట యన్నదే ముఖ్యము. *వేదమనగా భరతభూమికి కుల పర్వతము.* దానిని చేపట్టి దాని నాధారముగా జాతి విద్య, జాతి పౌరుషము, జాతి తత్త్వములను నిర్మింపబూనుట యన్నదే ముఖ్యము.

రామమోహనరాయలు బంగాళమును ఊగించినాడు. నదీ తీరమున కేదారోప్రాంతమున ఆదగొని మైమఱచిన వంగజాతిని లేవగొట్టినాడు. కాని అతడు ఉపనిషత్తులతో ఆగినాడు. దయానందుడు అంతటితో నిలువక మన జాతికి మూలబీజమైన వేదమునే లక్షించినాడు. జాతిహృదయ మతనిలో స్పందించినది. దాని నతడు తేజోవంతము చేసినాడు. కావుననే అతని నిర్వాహము లెంత సంప్రదాయాతిక్రమణ చేసినను వస్తుతః జాతీయములేయై యున్నవి.

జాతీయమైన మనుగడ యనగా మ్రాన్పడి నిలిచియుండుట గాదు. శక్తి సహితమైన ప్రాచీన వస్తువు నొకదానిని చేపట్టి నేటి జీవితవాహిని లోనికి దానిని విసరినప్పుడే నూతన నిర్మాణమునకు వలయు కదలిక, చైతన్యము పుట్టును. పూర్వ యుగశక్తితో ఈ కాలపు కరువున కాతడు ప్రాణము వోసినాడు. ఆదికాలసిద్ధమై మూలవస్తువునకు చేరువై, తొలియుబుకు నంగల యుత్సాహము, కల్మిమై సనాతనమైన దేదిగలదో అదియే జాతి యొక్క పునరుజ్జీవనమున కాధారము కాగలదు.

దయానందుని జీవితమునందును, చేతలందును అస్పష్టత, అనుమానము, అన్వేషము నన్నవి యుండవు. అతనికిగల నిర్మల పరిజ్ఞానము, ఆర్జవము, త్రికరణశుద్ధి – వీనివలన నన్ని కార్యములు వాని యంతట నవి స్పష్టరూపములతో నేర్పడిపోవును. విస్పష్టమైన మనోనిర్ణయము, పరిపూర్ణమైన సత్యపాలనము, స్వపర నిర్వచనము, విధివస్తునిర్ణయమున నిష్పక్షపాతము – ఇవి దుర్బలతత్త్వులైన మానవులలో లభించు టరుదు. ఆర్యమతానుయాయిల విజయమునకు, పై లక్షణములే కీలకము. గుమ్మము చేరి ధైర్యవిశ్వాసములతో స్పష్టముగా తలుపుగొట్టువారికి ప్రకృతి తప్పక వెంటనే గడియ తీసి ప్రవేశమిచ్చును. గురువుగారి యీ గొప్పగుణము తచ్ఛిష్యుల నావేశించి యుండుట సంతోషింపదగినది. ఒక పని న్యాయమని, అవసరమని తోచినపుడు, జంకు గొంకు లేక ఆ పని నెఱవేర్చుటకు నడుముకట్టిన సంఘ మొకటి

యీ దేశమున నిపు డేర్పడియున్న దనుటతో తప్పక ఆ పని నెఱవేఱగలదను విశ్వాసము మన కందఱకును కలుగగలదు.

ఋతము అతిసరళముగా గన్పించును కాని అత్యంత కష్ట సాధ్యము. వేదబోధకు ప్రధానము సత్యము. మనోవాక్కాయము లందు ఋతుపాలనమే పరమార్థము. ఆర్యుల నీతి తత్త్వమునకు ప్రధానము త్రికరణశుద్ధి, అంతస్సున ప్రసన్నత, వాక్కర్మల నవి భిన్నత – ఇదియే ఆర్జవము. ఆర్యుల కిది మూలగుణము. పరి శుద్ధసత్త్వమునకు ఆర్జవమే మూలాధారము. మానవుడు ప్రకృతి కోశమునకు దూరము కాలేదనుటకు తార్కాణము. అదియే దివ స్పుత్రుని దివ్యలక్షణము. దయానందస్వామి యొనర్చిన సర్వ కార్యములందును, అతడు స్థాపించిన సర్వసంస్థలందును ఈ లక్షణము ముద్రితమై యున్నది. ఆర్జవగుణమును బట్టియే యిది దయానందుని చేతయని గుర్తెఱుంగగలము. మన కందఱకు ముఖ్యముగా నిక్కాలమున వలసియున్నవైన శుద్ధసత్త్వము, సుప్ర సన్నత, దూరదృష్టి, కర్మకౌశలము, ధర్మవీరత – ఈ గుణములు మరల మన యందు ప్రకాశించునట్లు భారతదేశమున దయానం దుని తత్త్వము అపరిచ్ఛిన్నముగా నలరారు గాక.

(ఇంకా వుంది)

దయానందుల వేదార్థము

దయానందస్వామికి వేదము కులపర్వతము. వారి భావ ప్రపంచకమునకు అది పునాది. అంతర్జీవమునకు విధి నిర్ణేత. బహిర్జీవమునకు ఆధారము. ఇంతియ కాదు. సనాతనమైన బ్రహ్మ వాక్కు, ఐహికాముష్మిక పరిజ్ఞాన నిలయము.

(*SABCL* Vol. 17, pp. 331-36)

అనువాదం: శ్రీ గుర్రం వేంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారు

*

వేదకల్పన భారతీయ వైజ్ఞానికదర్శనములకు చాల పూర్వమే యుద్భవించినది. ఆ యనాది ప్రజ్ఞాబోధము నేటి యభినవ మానవ

బుద్ధి కంగీకారయోగ్యమైన హేతువాదప్రయుక్తభావప్రకటనా విధానమునకు భిన్నమైన, నవీన వ్యవహార రీతి ప్రకారము నిషిద్ధమైన పద్ధతులతో కొనసాగినది. నాటి ప్రాజ్ఞులు సామాన్య దైనందిన జీవిత చర్యల కతీతమైన విజ్ఞానముకొఱకు సహజ మానుషేంద్రియానుభూతితో తృప్తిజెందక తమ యాంతరంగికానుభవముల మీద నంతర్జ్ఞానోపలబ్ధ ప్రదర్శనములమీద నాధారపడిరి. వారి లక్ష్యము జ్ఞానోద్దీపనమే గాని సహేతుక తార్కిక నిరూపణము కాదు. వారి బుద్ధిలో నాదర్శపురుష డీశ్వరప్రేరిత ద్రష్టయే గాని కుశాగ్రబుద్ధిగల తార్కికుడు మాత్రము కాదు. వేద మూలములయొక్క యీ వివరణమును భారతీయ సంప్రదాయము విశ్వసించి సంరక్షించినది. వేదసూక్తములు ఋషుల వ్యక్తిగత రచనలు కావు. వేదమందలి సనాతన సత్యమునకు, నపౌరుషేయ విజ్ఞానమునకు ఋషులు ద్రష్టలు, శ్రోతలు. అవి ఋషుల జ్ఞాన దృష్టి శ్రవణములందు సాక్షాత్కారించినవి. వేదవాక్యము స్వయంశ్రుతి; మానవశేముషీప్రజ్ఞతో కూర్చబడిన గీతములు కావు. ఆ చందోబద్ధమైన యంతర్వాణి ఋషి వినినది. ముందుగా నట్టి యపౌరుషేయవిద్యార్జన కర్హతను సంపాదించుకొని తయారుగా నున్న తపోధనుని యాంతరంగికాకర్ణనమునకు పరమవ్యోమము నుండి ధ్వనించు దివ్యమంత్రములవి.

(*SABCL* Vol. 10, p. 8)

తెలుగు మూలం: నిగూఢ వేదరహస్యము, పు. 45

All her life's turns led her to symbol doors
Admitting secret Powers that were her kin;...
Her acts became gestures of sacrifice.

Sri Aurobindo

జాతీయకళాశాల విద్యార్థులకు శ్రీఅరవిందుల సందేశం[1]

నేను సలహా రూపేణా కొన్ని మాటలు మీతో చెప్పాలని మీరంతా కోరుకుంటునట్లు నాతో చెప్పారు. కాని ఈ రోజులలో, మాబోటి పెద్దవాళ్లకంటే, మీబోటి యువకులే మంచి సలహాలీయగలరని నే భావిస్తున్నాను. మీ చర్యలు నాలో కలిగించిన భావాలు, మీరేవిధంగా నా పట్లగల ప్రేమను చూపిందీ, వాటిని మాటలలో చెప్పటం నాకు సాధ్యం కాదు.

నేను నా పదవికి రాజీనామా చేశానని మీ అందరికీ తెలుసు. నిన్న జరిగిన సభలో, మీరు నా ప్రస్తుత కష్టాలనేవాటి పట్ల ఎలాంటి సానుభూతి వ్యక్తం చేసిందీ చూచాను. వాటిని ఎంతవరకు కష్టాలని పిలవాలో నాకు తెలియుటల్లేదు. నా చిన్న తనం నుంచి, నే తీసుకొన్న ఈ కార్యాన్ని ఆచరించటంలో ఇలాంటి అనుభవాలు తప్పవని నాకు ముందే తెలుసు. కాబట్టే ఏ విచారం లేకుండానే, నేనీ విషయాలకు దగ్గరవుతున్నాను.

మీరు నా కష్టాలపట్ల చూపే సానుభూతి కాదు, నేను ఏ ఆశయం కోసమై పనిచేస్తూ ఈ కష్టాలననుభవిస్తున్నానో, ఆ ఉద్దేశ్యంపట్ల మీకు సానుభూతి ఉందని, మీరు నాకు గట్టి మాటివ్వాలి సుమా! ఇప్పుడు పైకొస్తున్న యువతరం గనుక తామూ ఈ ఆశయసాధనకే పాటుపడుతున్నారని నాకు తెలిస్తే, నేనెక్కడికి వెళ్ళినా, నా ఈ కార్యసాధనకు నా వెనుక కొంత మందిని వదలి వెళుతున్నానని తెలిస్తే, నేనే మాత్రం విచారం లేకుండా వెళతాను.

---

[1] కలకత్తాలోని జాతీయకళాశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ అరవింద ఘోష్ వారి 'వందేమాతరం' పత్రిక వ్రాతలు వగైరాల కారణంగా, కళాశాలకు భంగం కలగరాదనే ఉద్దేశ్యంతో తమ ప్రిన్స్పాల్ పదవికి రాజీనామా చేశారు. ఆ సందర్భంగా, విద్యార్థులంతా బరువెక్కిన హృదయాలతో తమ ప్రిన్సిపాల్‌కు వీడ్కోలు సభ ఏర్పాటు చేశారు. 1907 ఆగష్టు 23 న జరిగిన ఆ సభలో శ్రీఅరవిందుల వీడ్కోలు సందేశమిది.

ఈ నాడు నాకు మీరే మాత్రం గౌరవం చూపుతున్నా, అది నా పట్ల కాదనీ, నా ప్రిన్స్‌పాల్ పదవికీ కాదనీ, అది మీ దేశానికి, నాలో ఉన్న భారతమాతకనీ భావిస్తాను. ఎందుకంటే, నే చేసిన ఏ స్వల్పమైనా, చేసిందంతా ఆమె కోసమనీ, నేననుభవించే స్వల్పబాధ కూడా, ఆమె కోసమే భరించబడుతుంది.

ఆ విధంగానే మీ సానుభూతిని స్వీకరించిన నేను ఒకవేళ నేను నా ఈ కార్యాన్ని కొనసాగించటంలో విఫలమయితే, ఈ పనికోసమే నా వెనుక చాలామందున్నారని నే భావిస్తాను.

నాకింకో సంతోషకరమైన విషయమేమిటంటే, మీ వలెనే నా దేశస్థులంతా నా పట్ల ఇలాంటి భావాలను కలిగివున్నారనీ, అదీ మీరనుకొనే కారణాలవల్లననీ. అన్ని వర్గాల ప్రజా ఏక కంఠంతో నా పట్ల తమ సానుభూతిని వ్యక్తం చేయటం, అంతే కాకుండా నా కేసు విచారణ సమయంలో సహాయం చేయటానికి కూడా ముందుకు రావటం, నే సంతోషించటానికి మరో కారణం. నిజానికి నా అంతట నేనేమీ కాదు, నే చేసిందీ ఏమీ లేదు. నేనీ భ్రాతృభావాన్ని సంపాదించటానికి కారణం, నా దేశస్థులందరి హృదయల్లోని ఉద్దేశ్యాన్నే నేను సేవిస్తూ వుండటమే.

నేనిప్పుడు మీ కివ్వగలిగిన ఒకే ఒక సలహా ఏమన ఏ కార్యక్రమానికయితే, ఏ ఉద్దేశ్యంతో ఈ కళాశాల స్థాపింపబడిందో – దానిని నిర్వర్తించండి. ఈ పాటికి మీరంతా ఆ ఉద్దేశ్యమేమిటో గ్రహించి ఉంటారనటంలో, నాకెంత మాత్రం సందేహం లేదు. మా పనులను వదలి, జీవితంలోని మిగతా అవకాశాలను వదలి, మేమీ కళాశాలను స్థాపించి, మా జీవితాలన్నింటినీ ఈ సంస్థ కోసమే ఎందుకు అంకితం చేశాం? ఈ పునాదిలో మేం జాతి యొక్క 'మూలబీజాన్ని' (nucleus of a nation) చూడాలని ఆశించాం. ఈ విచారాలు, బాధలు అనే రాత్రి తరువాత, నూత్న భారతం తన కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాలనీ, ఈ ప్రపంచం కోసమే తన గొప్పతనం, యశస్సులతో పని చేసే దశను చూడాలని ఆశించాం.

మేమిక్కడ కోరేది, మీకు ఏదో కొంత సమాచారాన్నం దివ్వటం, కేవలం మీరు జీవనాధారాన్ని సంపాదించుకొని, మీ మీ వృత్తులలో నిమగ్నమవాలని కాకుండా, ఈ మాతృభూమి కోసమై పనిచేసే, ఆమె కోసం కష్టపడే పుత్రులను తయారు చేయటం కోసం. దాని కోసమే మేం ఈ కళాశాలను స్థాపించాం, ఆ పని కోసమే భవిష్యత్తులో మీకు మీ కాలాన్ని వినియోగిం చాలని నే కోరుకుంటున్నాను. ఏ పనినయితే మేం అసమగ్రంగా, అసంపూర్ణంగా ప్రారంభించామో, దానిని పూర్తి చేసి, సంపూర్ణ తను సాధించే బాధ్యత మీదే.

నే తిరిగి వచ్చిన తరువాత, మీలో కొందరిని ధనవంతు లుగా చూడాలని కోరుకుంటున్నా, ధనవంతులు కావటం మీ కోసం కాదు. మీ ధనంతో మాతృదేశాన్ని సుసంపన్నం చేయా లని. మీలో కొందరిని గొప్పవారుగా చూడాలని కోరుకుంటున్నా, ఆ గొప్పతనం మీ కోసం, మీ డాంబికం కోసం కాదు. ఆమె కోసం గొప్పవారు కావాలని, ఈ భారతదేశాన్ని గొప్పదాన్నిగా చేయటం కోసం, గొప్పవారు కావాలని, ఆమె ఈ జాతుల మధ్య సగర్వంగా తలెత్తుకొని నిలబడటం కోసం. ఒకప్పుడు ఈ ప్రపం చంలోని జాతులన్నీ జ్ఞానం కోసం ఆమెవైపే చూచేయి.

మీలో కొంతమంది బీదవారుగా, అనామకులుగానే మిగిలి పోవచ్చు. వారైనా తమ బీదతనం, అనామకత్వాన్ని కూడా మాతృ భూమికే వినియోగించండని కోరుతున్నా.

ఒక జాతి చరిత్రలో, కొన్ని సమయాలలో భగవంతుడు దాని ముందు ఒకే కార్యాన్ని, ఒకే ఉద్దేశ్యాన్ని ఉంచుతాడు. వాటి ముందు, అవెంత ఉన్నతమైనవైనా, గౌరవమైనవైనా మిగతా విషయాలన్నింటినీ త్యాగం చేయాల్సిందే. అలాంటి సమయం ఇప్పుడాసన్నమైంది. ఇప్పుడు ఆ మాతృభూమి సేవ తప్ప వేరేదీ ముఖ్యం కాని సమయం, ఆ అంతిమలక్ష్యం వైపే అన్ని పను లనూ కేంద్రీకరించవలసిన సమయం వచ్చింది.

మీరు చదివితే ఆ మాతృభూమి కోసమే చదవండి. మీ శరీరాన్ని, మనస్సునూ, ఆత్మనూ, ఆమె సేవకోసం కావలసిన

విధంగా మలుచుకోండి. ఆమె కోసం బ్రతికేందుకు మీరు మీ వేతనాలను ఆర్జించండి. ఆమె సేవ కోసం విజ్ఞానాన్ని తిరిగి ఈ దేశం తెచ్చేందుకు మీరు విదేశాలకు వెళతారు.

ఆమె వర్ధిల్లాలని పని చేయండి. ఆమె సంతోషం కోసం బాధల కోర్చుకోండి. నే చెప్పదలచుకొన్నదంతా ఆ ఒక్క సల హాలోనే ఉంది.

మీకు నా పట్ల సానుభూతి ఉంటే, అది కేవలం ఈ వ్యక్తి పట్ల సానుభూతిగా కాకుండా, నేనే ఆశయంకోసం పని చేస్తున్నానో, దాని పట్ల సానుభూతిగానే చూడాలని నా ఆశ. ఈ సానుభూతి ఒక కార్యక్రమంగా చూడాలని నా కోరిక. మీ జీవితంలో గొప్ప ప్రయోజనాలు సాధిస్తారని, మీకు విద్యాగరపుటలో నేను కూడ కొంత కృషి చేశాననే గర్వం నాకుండాలనీ కోరుకుంటున్నాను.

ఇదే నా అంతిమ సందేశం

(SABCL Vol. 1, pp. 515-17)

వందేమాతరం, ఆగస్టు 23, 1907
అనువాదం: కాకుమాని తారానాథ్

All objects were to her shapes of living selves
And she perceived a message from her kin
In each awakening touch of outward things.

Sri Aurobindo

శ్రీమాత సంభాషణలు

సురేంద్రనాథ్ జోహార్ అనే ఒక శిష్యుడు, శ్రీమాతతో 11 మే 1967 న ఆంగ్లములో జరిపిన ఈ సంభాషణలు శ్రీమాత అనుమతితో మళ్లీ మళ్లీ వినేందుకు వీలుగా టేపు మీద రికార్డుచేసి పెట్టుకున్నాడు. ముందరే కొన్ని ప్రశ్నలను రాసి శ్రీమాత కివ్వగా ఆమె వాటిని చదివి జవాబులిచ్చారు.

13 ఆగస్టు 2003 నాడు సురేంద్రనాథ్ జోహార్ శత జయింతిని పురస్కరించుకొని, తారా జోహార్ ఒక విడియో చిత్రమును తయారుచేశారు. శ్రీమాత అమూల్యమైన చిత్రములతో ఆమె కంఠధ్వనితో కూడిన వీడియో CD లు, ఆడియో CD లు, టేపులు, వాటిని గురించిన వివరములకు రాయవలసిన చిరునామ: SABDA, Sri Aurobindo Ashram – Delhi Branch, Sri Aurobindo Marg, New Delhi 110 016

11 మే, 1967

నేటి ప్రపంచమంతా అల్లకల్లోలంగా వున్నది. పరిస్థితులు ఘోరంగా ఉన్నాయి. అందుకని ఎటుచూసినా నీకు కష్టాలే ఎదురౌతున్నందుకు ఆశ్చర్యపడనవసరం లేదు. ఒకవైపు నుంచి సత్యజ్ఞానశక్తులు ఈ ప్రపంచంలోకి దిగివచ్చి దానిని ఉద్దీపింపచేయాలని ప్రయత్నిస్తుండగా, మరోవైపు నుంచి ఈ ప్రపంచంలో కరడుగట్టుకుపోయిన పాతవ్యవస్థంతా దానిని ప్రతిఘటిస్తోంది. ఇక్కడ పీఠం వేసుకొని శిథిలమైపోయిన పాతశక్తులకు ఈ మార్పు ఇష్టముండదు. ఈ సంఘర్షణ వ్యక్తిగతంగా ప్రతివానిలోను ప్రతిబింబించినందువల్లనే వాళ్లకు కూడ కష్టములు ఎదురౌతాయి.

దీనికి పరిష్కారమేమిటో తెలుసా! సమర్పణ – బహుముఖమైన, నిశ్శేషమైన సంపూర్ణ సమర్పణ. కేవలం నీ చేష్టలే కాదు. సర్వకార్యములు, ప్రణాళికలు, ఆశయాలే కాదు, నీ ఫీలింగ్స్,

మనస్సులోని సమస్తమైన కదలికలు, *నీవు చేసే ప్రతి పని, ఒక టేమిటి నీ ఉనికినంతా దైవంకోసమే – నీ బ్రతుకంతా ఆయనకే అంకితము.*

అలా చేసినపుడు ఇక నిన్నెవ్వరూ ఏమీ చేయలేరు. ఎవరైనా నీకు కీడు చేయదలచినా, దేవుని రక్షణ కవచము నిన్ను కాపాడుతూ ఉంటుంది. ఎప్పుడైతే నీకే విధమైన కోరికలు గాని, బంధనాలుగాని లేవో, ఎప్పుడైతే నీవు మానవుల ప్రశంసల కోసం ఆశించవో, ఎప్పుడైతే నువ్వు ప్రాపంచిక వస్తువులకు, సంపదలకు, మానవుల బంధపాశములకు అతీతముగా ఉండెదవో, ఎప్పుడైతే నువ్వు ఎట్టి ప్రశంసలనైన పురస్కారములనైన దైవమునుండి మాత్రమే కోరుకొందువో అప్పుడు *నీ హృదయ కుహరములో ఈ దైవసాన్నిధ్యము, ఈ శక్తి, ఈ అనుగ్రహాము నిన్నంటిపెట్టు కొనివున్నట్లు తెలిసికొనెదవు.*

ఇదొక్కటే పరిష్కారము. అందరికి ఇదొక్కటే పరిష్కారము. కొంతమంది కష్టాలతో బాధపడే వారుంటారు – పూర్తిగా సమర్పించుకోకపోవడమే వారి బాధలకు హేతువు. 'అయ్యో నేనెంత దురదృష్టవంతుడిని' 'పరిస్థితులెంత ఘోరంగా ఉన్నాయి' అనుకుండే బదులు 'నా సమర్పణ సంపూర్ణంగా లేదు' అని అనుకుంటే బాగుంటుంది. దైవానుగ్రహాము నిన్ను ఆవహిస్తుంది. నీకు సహాయపడి నిన్ను నడిపిస్తుంది. క్రమేపీ కొన్నాళ్లకు నీ మనస్సులోని గందరగోళమంతా సమసిపోతుంది. ఒకానొక శాంతి నిన్ను పూర్తిగా ఆవహించేస్తుంది. కోపతాపాలు మాయమైపోతాయి! And one day you emerge into that peace that nothing can trouble. You answer to all the contrary forces, the contrary movements, the attacks, the misunderstandings, the bad wills, with the same smile that comes from full confidence in the Divine Grace. ఇదొక్కటే పరిష్కారము. మరో దారి లేదు.

ఈ ప్రపంచం చాలా చెడ్డది. అది శాపగ్రస్తము. దుఃఖము, బాధలు, ఘర్షణలు ఇవే దాని మర్యాదలు; అది యింకా మారలేదు. మారేందుకు కొంతకాలం పడుతుంది. అయితే ఇందులోంచి

బయటపడే మార్గం ప్రతీవాళ్ళకు అందుబాటులో ఉన్నది. దైవానుగ్రహాన్ని నీవు అంటిపెట్టుకొని ఉండటమే ఏకైక మార్గము. ఈ విషయాలు రెండు మూడు రోజులుగా నీ చెవులు హోరెత్తేటట్లు నీకు నూరిపోస్తూనే ఉన్నాను.

ఇంకేం కావాలి.

ఇప్పుడు నేనేం చేయాలి?

నీవు నీ పనిని చక్కగా నిర్వర్తిస్తున్నావు. చేయవలసిన విధంగానే చేస్తున్నావు కాబట్టి నేనింకేమి చెప్పనవసరం లేదు. నువ్వు చక్కగా పనిచేస్తున్నావు.

నేనడగదలచుకున్నదిది: ఈ పని అవసరమా కాదా? నేను దీని నెందుకు చేయాలి?

Excellent, go on doing it. నీవు చక్కగా పనిచేస్తున్నావు కదా! అయితే ఎవరూ నిన్ను మెచ్చుకోకపోవచ్చు. ఎప్పుడు మెచ్చుకోవాలో ఎప్పుడు మెచ్చుకోకూడదో మనుష్యులకు ఏం తెలుస్తుంది! ఎవ్వరైనా వాళ్లకంటే బాగాచేస్తే వాళ్లు ఓర్చలేరు!

మనస్సును ఎట్లా కుదుటపర్చుకోవాలో తెలియడం లేదు.

నీ అంతరంగంలోకి చూడు. దైవసాన్నిధ్యము నీలోనే ఉన్నది. తప్పకుండా నీలోనే ఉన్నది. బయట ఎంత వెదికినా దొరకదు. లో చూపు కావాలి. నీలోనే ఉన్నది. The Presence is there. ఇతరుల మెప్పువలన నీకు ఉత్సాహం కలుగుతుందనుకుంటున్నావేమో! ఆ సామర్థ్యము నీలోనే ఉంది. పరమలక్ష్యము, పరంజ్యోతి, పరాజ్ఞానము, పరమప్రేమ వీటినే నువ్వు కోరుకోవాలి. వీటికోసం పరితపించిపోవాలి. అవి నీకెక్కడ దొరుకుతాయిలే అని అనుమానిస్తావేమో. ఎక్కడో వెతుక్కోడమెందుకు? అవి నీలోనే ఉన్నాయి. నీలో ఉన్నాయి కాబట్టే నువ్వు వాటిని కనుగొనగలవు. అటులకాని యడల నీ కవి దొరకనే దొరకవు. నువ్వు నీ లోతులలోకి చొచ్చుకొనిపోయినపుడు అక్కడ జ్వలిస్తున్న ఈ గుణాలన్ని నీకు కనబడతాయి!

అదెలా చేయాలి బాబూ, చాలా కష్టమే అని అనుకుంటావేమో! నీవు బాహ్యదృష్టితో చూస్తే నీకవి కనబడనే కనబడవు.

బాహ్యాలంబనం కోసం నువ్వు చూడనవసరం లేదు. నీ మనస్సును గట్టి చేసుకొని కూర్చో. ప్రార్థించు. లోనికి ప్రవేశించు. ఇక ఏ క్షణంలో ఏమి చేయాలో, ఎలా చేయాలో అంతరంగం లోనే నీకు తెలుస్తుంది. *'నేను' అనుకొనే నీ వునికినంతా, నీ సమస్తమైన చర్యలను సక్రమంగా చేయాలనే తపనతో కనుక చేసినట్లయితే లోపలినుంచి ఎవరో వస్తారు. నిన్నాదుకొని నీకు దారి చూపించి నడిపిస్తారు.* ఏ కష్టమొచ్చినా సరే నీవు దాంతో కుస్తీ పట్టకుండ దానిని దైవానికి సమర్పించుకో. ఇతరులు నిన్నేడిపించినా, భేదాభిప్రాయము కలిగినా, ఎవరైనా నీ మీద కసి తీర్చుకోవాలని నీ మీదకు దాడిచేసినా ఏం పరవాలేదు. దైవానికి ఇవన్నీ కరతలామలకములు. నువ్వు దైవానికి సమర్పితమైనపుడు ఇక నీ బాధ్యతే లేదు. బాధ్యతనంతా ఆయనే వహిస్తాడు. ఆయన కలగజేసుకొని ఏం చేయాలో ఎవ్వరితో ఎలా వ్యవహరించాలో అంతా ఆయనే చేస్తాడు. ఇదే పరిష్కారం. అర్థమయిందా!

కాని నేనేమి చేసినా కూడా మా వాళ్ళకది అర్థం కాదే! వాళ్లు నన్నర్థం చేసుకోలేరు.

వాళ్లు కూడా అందరిలాంటి వాళ్లే. అజ్ఞానంలో కొట్టుమిట్టాడుతుంటారు.

కాని నాకొకటనిపిస్తుంది. నేను మీ ఎదుట కూర్చోవడం ఎంత ప్రత్యక్షమైన విషయమో అది కూడ అంత ప్రత్యక్షమైన విషయమే అని నా కనిపిస్తుంది. నా పనులు చేసేది నేను కాదనీ, నేనేమీ చేయటమే లేదనీ చాలా స్పష్టంగా చాలా ఏళ్లనుంచీ నా కనిపిస్తోంది. నా పనులన్ని నేను చెయ్యటమే లేదు. మరో శక్తి చేస్తోంది. పనులన్ని సక్రమంగానే నిర్వర్తించబడుతున్నాయి. కాని....

నిజమే! కాని మామూలు మనుష్యులకు, మానవమాత్రులకు అది అర్థమయ్యే విషయమా? వారర్థం చేసుకోగలరా?

లేదు. వాళ్ల కర్థం కాకపోవచ్చు. నన్నెవరూ మెచ్చుకోనక్కర్లేదు. కాని నాకు వాళ్లు అడ్డుతగులుతూంటే....

నా కర్ధమవుతుంది కదా! నీ గురించి నాకు బాగా తెలుసు. నేను నిన్ను అర్థం చేసుకోగలను. నా అండదండలు నీకున్నాయి. నేనెప్పుడైనా నువ్వు సరిగ్గా చేయుటల్లేదన్నానా? సంపూర్ణంగా అహంకారాన్ని జయించి భగవంతునితో ఐక్యమొందిన యోగులకు కాని ఇవన్నీ అర్థం కావులే. వారెలా అర్థం చేసుకోగలరు? వారి దృష్టి బాహ్యదృష్టి. చర్మచక్షువులతో వారికి కనబడేది కేవలం ఉపరితలమే కదా. వాళ్లు లోతుగా చూడరు. ఎప్పుడైతే నీవు మనుషుల ప్రశంసలకోసం ఆశించవో అప్పుడు నీవిక విచారపడనవసరం లేదు. ఒకవేళ వాళ్లు మెచ్చుకుంటే మంచిదే. మెచ్చుకోకపోయినా పరవాలేదు. వాళ్ల ఖర్మ వాళ్లది. వాళ్ల మెప్పు మెహర్బానీల కోసం మనం పనిచేయం కదా! విహిత కర్మలు నీవు చేయాలి కాబట్టి చేస్తున్నావు. అంతే.

వాళ్ల మెప్పుకోసం నేనెప్పుడూ ఆశించలేదు మదర్.

పరిస్థితులు బహుశా నిన్ను ఆ స్థాయికి చేర్చుతున్నాయిలే. అదే నీ విముక్తి, నిజమైన విముక్తి.

నేను గొప్పలు చెప్పుకోవడం లేదుదాని నేను సాధువును. నాకేమి అక్కర్లేదు.

అదంతా మంచిదే. కాని నీ కుటుంబసభ్యుల నుంచి మెప్పు ఆశించవద్దు.

నేను చేతకాని వాణ్ణి. ఒట్టి అర్భకుణ్ణి. నాకేమి అవసరం లేదు. పొగడ్తలు అక్కర లేదు.

అయితే నీవు బాధపడేందుకు అవకాశమే లేదు. అన్నిటికీ నీవు దైవం మీదనే ఆధారపడగలవు. అట్టి దైవాధారం నీకుండనే వున్నది. నువ్వు బాధపడవలసిన అవసరమే లేదు.

కాని నేను బాధపడుతున్నానే మరి.

అవును. నీలోని ఘర్షణయే దానికి కారణం. నీలోని ఒక భాగము జ్ఞాని. మరో భాగం పరిస్థితుల చేతులో కీలుబొమ్మ.

(నిశ్శబ్దము)

ఇదంతా నీ విముక్తికే దారితీస్తుంది. దైవానుగ్రహము వలననే అలా జరుగుతున్నదని నీవనుకున్నట్లయితే వెంటనే ఫలితం

కనబడుతుంది. అంతా శాంతి, ప్రశాంతి, ఇక నిన్నెవరూ కలత పరచలేరు. సమత, సామర్థ్యము నిన్నిక వదలవు.

(చాలాసేపు నిశ్శబ్దము)

నేడు నీ పునర్జన్మ. నీ కొత్త జీవితం నేటి నుంచి ప్రారంభమవుతుంది.

అనువాదం: డా॥. ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

సమాచార పత్రం

పాండిచ్చేరిలో 12, 13, 14 ఆగస్టు తేదీలలో, వార్షికసమావేశములలో ఈ క్రింది ఉపన్యాసములు ఏర్పాటు చేయబడినవి.

Depending on the Divine by Kaivalya Smart

The Seven Ignorances by Prof. Kittu Reddy

What Happens to Karma by Dr. Ananda Reddy

Parapsychology in Yogic Light by Shri Sraddhalu

The Current Hindu Upsurge in Sri Aurobindo's Light
by Dr. Mangesh Nadkarni

A Battle for the Soul of Humanity by Georges Van Vrekhem

Conversations with the Mother by Shri Mona Sarkar and

The Mother – The Guide Sublime by Prof. Manoj Das.

బీచ్ ఆఫీసులో 17 నవంబరు శ్రీమాత మహాసమాధినాడు, 24 నవంబరు సిద్ధి దినమునాడు ప్రత్యేక కార్యక్రమములు జరుపబడును. 21-23 నవంబరు తేదీలలో స్త్రీల విభాగము వారు 'Integral Progress' అనే విషయముపై ఒక సదస్సును నిర్వహించెదరు. పిదప 26 నవంబరు నుండి డిశంబరు 4 వరకు శ్రీఅరవిందుల గీతావ్యాసములపై మంగేష్ నడ్కర్ణి గారు ఉపన్యాసముల నిచ్చెదరు. *ఈ రెండు కార్యక్రమములకు అందరూ ఆహ్వానితులే.*

ఆగస్టు 2003 దర్శన సందేశం

It is because we have the complete experience that we can show a straighter and easier road to others – if they will only consent to take it. It is because of our experience won at a tremendous price that we can urge upon you and others, "Take the psychic attitude; follow the straight sunlit path, with the Divine openly or secretly upbearing you – if secretly, he will yet show himself in good time, – do not insist on the hard, hampered, roundabout and difficult journey."

Sri Aurobindo

మేమీ యోగంలోని సాధకబాధకాలన్ని అనుభవించాము కాబట్టి మీ కంతకంటె సులువైన, తిన్ననైన మార్గమును చూపించగలము – మీరు దానిని అవలంబించేందుకు ఇష్టపడినట్లయితే. మేమెన్నో వ్యయప్రయాసలను, కష్టనిష్ఠూరాలను భరించాము కాబట్టి నీకు గాని, ఇతరులకు గాని మేమిచ్చే సలహా ఇదే, చైత్యబుద్ధి (psychic attitude) నవలంబించండి.. దైవము నీకు తెలిసియో తెలియకయో, తెర వెనుక నుండియో నీకు మద్దతు నిస్తున్నప్పుడు కఠినమైన ముళ్లంకంచెల మీద, డొంకతిరుగుడు ప్రయాణమెందుకు? ఋజుమార్గమును, క్రాంతిపథము నవలంబించండి. ఒక వేళ ఆయన తెర మరుగున ఉన్నట్లయితే సకాలంలో బయటకు వచ్చి నీకు కనపడుతాడు.

శ్రీఅరవిందులు

సెప్టెంబరు 2003 అఖిలలో సవరణ:

పుట 51 పైన 32 బదులు 33 అని ఉండాలి.